

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈԼԿԱՐԻՍ

Տարեկան 12 ֆր.
Վեցամսեայ 6 »

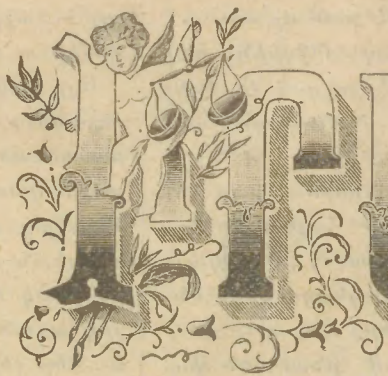
ԱՐՏԱՍԱՀԱՐՆ
(2 թիւ ձեկ ծրարով)
Տարեկան 14 ֆր.
Վեցամսեայ 7 ֆր.

ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2.60 տղ.
Վեցամսեայ 1.50 »

ԿԱՆԽԻԿ

Ծանուցման տղր
20 տանքիս

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

Rev Pere G. Kalemkarian
te ngasce N 4 Vienne

ՀԱՍՈՑԷ

Redaction du journal a

„Ipravounk“

VARNA (Bulgarie)

ДАНИЯ

НА ВѢСТНИКЪ

„Ирав ункъ“

ВАРНА (България)

Գրութիւնք եւ
չիւն տրուի

ՏԵՍՈՒՐ ԵՐԵՒՈՅԹՆԵՐ

Քիչ բացառութեամբ մը եստ-
սիրութիւնը ու շահագործութիւնն
է որ վերջին տարիներու մեր գորոզ-
ներու ու գործողներու նպատա-
կակէտը կը կազմեն: Այս տխուր
ճշմարտութեան ազդեցութիւնը այն
չափ շատ են որ չէ կարելի դա-
նոր քանի մը սինակներու մէջ
ամփոփել: Բայց բաւ է անոնց մէկ
քանին միայն անցողակի յիշել հաս-
հասօղիւ համար մեր բնթերգող
ները թէ հայ ժողովուրդին ու ազա-
յայ սիրուններին միտքը կրթելու
ու սիրտը ազնուացնելու պաշտօն
ստանձնող կղերք ու վարժապետը,
հրապարակապէս եւ յեղափոխա-
կան բարոյական անկման դառի-
թափին ուր աստիճանին վրայ կը
գտնուին:

Դիտենք նոյն մեր շուրջը գրե-
նուղ վարժապետներու խմբակը
որ չունեցած արժանիքը ունեցած
ցոյց տալու համար, մէկ ձեռքը
գոտազիրք սուտ եւ միւսն ալ
զրիշ ինքնիշխան գրութեանքներ կը
հիւսէ մերթ յերթաբար տղեկի մը
անունին ետեւը պահուած, եւ մերթ
օհէ կիզմանոնի մը տակ կը կոտորուի
որպէսզի այս տարուան գոտած հա-
ցը յառաջիկայ տարուին համար
ալ ապահովէ, իր մրցակիցներուն
գլխուն հայհայտութեանց ու զըր-
պարտութեանց տարափ մը կը տե-
ղացնէ: Տես սա ապիկար տնօրէ-
նը, որ իր տգիտութիւնը պար-
տկելու համար միայն իրեն հուա-
տարիմ օգնական մը կը փնտռէ,
հոգ չէ թէ այս փերջինը երեկի
զոյր կամ այնինչ քաղաքի մէջ
հաստապարտուած ծանօթ անբարո-
յականը եղած ըլլայ:

Դիտենք նոյնինչ կամ այնինչ
յեղափոխական խմբակը որ իրեն
օգնականներով Միութեան գաղափու-
րին շատագոյն կը հանդիսանայ,
բայց այդ ճամբուն մէջ գործնա-
կան քայլ մը առնողին ընթացքը
կանցնելու համար, կը փութայ,
մրտաւ ձեռքերով անոր գէմքը
սեւացնելու ջանով:

Դիտենք նոյնինչ քահանան կամ

վարժապետը, որ իր հոգով խան-
րանման հոգը հայրենիքին մէջ
լքած, կուգայ արտասահման, իր
կաշին քաշքշուլ, հայ եկեղեցւոյ
մը գմբէթին շուքին տակ ապաս-
տանող կղերականի մը տեղը խը
լելու, եւ մեղրածուր շրթներով մի-
ամիտ ժողովուրդին խաւերուն մէջ
ազգակնով յանուն սիրոյ եւ միութեան
ատելութիւն եւ թշնամու-
թիւն սերմանելու համար:

Ուշագրութիւն բրէք այնինչ
հրապարակագրին՝ որ իր բնթաց-
քով կամ յոգնածներով փոխանակ
ճշմարտութեան շատագոյն ու ազգ-
իրական շահերուն պաշտպան հան-
գիստնալու, օկզբունք ընտրած է
իր պատկանած խմբակին շահերը
միայն պաշտպանել ի միսս ազգա-
յայ կամ հայրային շահերուն:
Դիտենք ասոնց տեղի ազատունե-
րը, որոնք իրենց օրհասական
վարկեանները քիչ մը աւելի եր-
կարելու յուսով, քանի մը գոնային
ներու հոգնելի երեւոյթու համար,
հանրային բարոյականը խախտող
ազատութեան պաշտպանութիւն-
նը կը ստանձնեն, չըլլալիք անուն-
ներու տաճիւ սինակներ կը բա-
նան, ամեն գնով տարբեր ուղղու-
թեան հետեւող գործիչ մը կամ
հրապարակագիր մը վարկաբեկել
նկրտելով:

Չերկարենք տխուր երեւոյթու-
նեանց ցանկը. հազարէն մէկ այս
օրինակները՝ որ միշտ մեր աչքի
առջեւ են, բաւական են ապա-
ցուցանելու մեր վերը յիշած ճր-
ժարտութիւնը թէ՛ քիչ բացառ-
ութեամբ, եստսիրութիւնը ու
շահագործութիւնն է որ վերջին
տարիներու մեր գործողներու ու
գործողներու նպատակակէտը կը
կազմեն:

Այս ցաւալի իրողութեան հան-
գէպ ժողովուրդը սակայն պէտք
չէ որ չլսորի. իր տեսածը ու կար-
գացածը կեղեկէն, բուռական ի-
մաստէն դատելու չէ. հիմակ վար-
ժապետը, կղերքը, յեղափոխականը
ու հրապարակագիրը դիմաւորու-
ներու հանդէս մըն է որ կը ներ-
կայացնեն. հանգիստաւ ժողո-
վուրդն է, տուող, նպաստող, զո-
հուող ու կարգացող ժողովուրդը:

նա պէտք է իր աչքերը չորս բա-
նայ, որպէսզի, եթէ գեո չի կր-
նար դիմաւորները դիմաւորողը
ընել, գտնէ ըստ կարի կարողա-
նայ իր իմացականութեամբ ներս
թափանցել: Դժբանջալ թէ բնմին
վրայ խաղացողները ի՞նչ գէմքեր
են ու ի՞նչ բանի կը ձգտին:

ԳՈՐԴՊԵՐ

ԹՂԱՎՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

[Մեր մասնաւոր քաղաքէն]

ԱՅՖԻԱ, 2 Օգոստոս

Երէկ երեկոյ քաղաքիս էն բանուկ
մասը տարօրինակ վիճակ մը ունէր.
Նահանգային դատարանէն սկսեալ
մինչեւ Պօրիս Սարաֆովի տունը միայն
մարդու զուլանք կը տեսնուէին,
հոգնաւորը օղը կը թնդացնէին.
Քաղաքային նախագահները «չուսա
մարիցա», Պոլկարիոյ ազգային երգը
կը զարնէին. եւ ի՞նչ էր այս տա-
րօրինակ ու անակնկալ ցոյցին եւ
ուրախութեան շարժումը:

Պօրիս Սարաֆով եւ իր ընկերք ա-
զատ ու անպարտ արձակեցան դա-
տարանէն:

Մարդու մաքէ չէր անցնել, որ
սոյն գոտը այսչափ շուտ եւ ինպատ
բանաւորակցող վերջնաւոր. Երեւոյթա-
թի յուլիս 30ին սկսեցին, երկու օ-
րուան մէջ բանաւորակները հարցա-
քննուեցան, քիչ մը առջի օրէն եւ ե-
րէկ ալ մինչեւ ժամը 4:12 վկայները
լուսեցան. այնչափ փաստաբաններէն
ալ միայն երեք հոգի Պ. Պ. Կէնտա-
թի, Մալխոյեւ եւ Թէլէվ խօսք առին.
հոսիկ ապա ընդհ. դատարանը մօտիկ
մէկ ժամու չափ խնդրոյն օրինական
կէտերուն վրայ կարծ, սակայն շատ
յուզուած եւ լուրջ խօսելէ զկնի, երգ-
ուեսներուն ուղղելով խօսքը անոնց
խղճի վկայութիւնը ուղեց. եւ դատա-
ւորք 3-4 ժամ առանձնանալէ վերջ
իրենց տեղեր վերադարձան ու ժողո-
վին նախագահը յստակ, բարձր եւ
խորապէս յուզուած սրտով, «գասա-
բանս անպարտ կը գտնէ, ըսաւ, Պո-
րիս Սարաֆով եւ իր ընկերները եւ
զանոնք անմիջապէս ազատ կը թո-
ղու»:

Կարելի չէ երեւակայել թէ ի՞նչ ազ-
գեցութիւն ըրաւ սոյն վճիռ. ինչպէս
ուրախացողներ, տրամոզներ ալ ե-
ղան, իսկ զարմաճք ամենուն վրայ:
Եւ արդարեւ ի՞նչ խաղ էր այս որ
ամիսներէ ի վեր խաղցուեցաւ. կարծեմ

գէշ չպիտի ըլլայ. եթէ օրէնք ի ձեռս
առաջնորդաց են ըսենք ու կարծ կա-
պենք, «Իրաւունք» արդէն իբրեւ.
բարեկամ Մակեդոնացւոյ ինչ ալ ըլ-
լայ կուրախանայ կը ծափահարէ մի-
այն ազգի մը ազատութեան անխոնջ
եւ ժիր ու գործունեայ մշակներու
ազատութիւնը:

Սոյն բանաւորակցող ազատ եւ ան-
պարտ արձակուած ճիշդ այն պահուն
երբ մակեդոնական ընկնութիւնք ի
ժողով դուստրուած կեղծական գո-
միտէին ընտրութեան որոշումներ պի-
տի արուէին, խնդրոյն տարբեր ուղ-
ղութիւն մը պիտի տայ անտարակոյս
եւ հակապօրիստեանք որ այնչափ աչ-
խառնեցան դատը ու եւ կերպիւ չը
լինեցած ամեն բան լինեցելու, այժմ
պիտի սպասեն իրաց ընթացքին:

Միխայիլովսքէն պիտի մնայ գործի
զուլեւ թէ Պօրիս Սարաֆով եւ իր
ընկերք պիտի վերընտրուին. հան-
գարտ պիտի նստին, պիտի համա-
կերպին վերջինք, եթէ առաջինն
ընտրուի եւ փոխադարձաբար:

Փափաքելի էր տեսնել, որ հոս-
թիւնը չգործէ. զի ուր միութիւն
անդ դուրսութիւն:

Նախարարք ալ միացած կերեւին
սա այժմ չ'ոխտութեան խնդրոյն
մէջ. եւ հակառակ երեւոյթի տարա-
ձայնութեանց այսօր հաստատապէս
կըսուի, որ այդ մասին բանակցու-
թիւնք պիտի վերսկսին մինչ ցար-
ւոք կարգադրութիւն գործին. լրա-
գիրք կը գրեն, եւրպական թեր-
թիւն ալ արտատպելով կամ հեռագիր-
ներ ընդունելով այսպէս կը ցուցնեն
որ իբր թէ ներկայ տարիս հունձքը
լաւ ըլլալուն այլ եւս պէտք չկայ ե-
ղեր փոխառութեան. սակայն դարձ-
ուածք մըն է այս. «մասնովս» մը.
փոխառութիւնը պիտի ըլլայ եւ ա-
ռանց անոր չպիտի կրնայ կառավարել
Գարապէլով: Ստակ պէտք է մանր
մունր պարտքերը վճարելու եւ մի-
ացնելու համար, ստակ պէտք է
Ռուսին 8 միլիոնը վերադարձնելու
համար, որ մի գուցէ ծանր գայ մի-
զի եւ անմարսելի, ստակ պէտք է
գտնէ միլիոններու տոկոսը վճարելու
համար:

Հունձքին տեղն ուրիշ է, փոխա-
ռութեան տեղն ուրիշ է:

Մարտի 3 Օգոստոս

Կերպիւ մը, ներքիւ է մարդուս
տղէտ ըլլալ, օտար լեզու եւն. չպիտ-
նալ:

Առաւելագոյն պատճառաւ ներքիւ է
այս ամենը խորհրդողին, որոյ զըզ-

